

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29C/14/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117210325
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8117210325.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v právnej veci žalobcu: D. A., D. XX.XX.XXXX, N. G. X/A, XXX XX A., právne zastúpeného: PALŠA A PARTNERI ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA spol. s r. o., so sídlom Masarykova 13, 080 01 Prešov, IČO: 36492086, proti žalovaným: 1./ Základná škola Bajkalská 29, Prešov, so sídlom Bajkalská 29, 080 01 Prešov, IČO: 37 877 186, žalovaný v 1. rade právne zastúpený: JUDr. Michal Guman, advokát so sídlom Hlavná 29, 080 01 Prešov, 2./ A. G., N. M. XX, XXX XX R., 3./ Z. G., D. XX. XX. XXXX, N. M. XX, XXX XX R. 4./ F. G., D. XX. XX. XXXX, N. M. XX, XXX XX R.Á., žalovaní v 2. až 4. rade právne zastúpení: JUDr. Lýdia Farbakyová, advokátka so sídlom Floriánova 12, 080 01 Prešov, za účasti intervenienta: Generali Poistovňa, a.s., sídlom Lamačská cesta 3/A, 841 04 Bratislava, IČO: 35 709 332, právne zastúpeného: MST PARTNERS, s.r.o., so sídlom Laurinská 3, 811 01 Bratislava, IČO: 36 861 545, o náhradu škody na zdraví, takto

rozhodol:

I. Z a m i e t a žalobu voči žalovanému v 2. a 3. rade.

II. Vo vzťahu k výroku I. nárok na náhradu trov konania žalovaným v 2. a 3. rade n e p r i z n á v a .

III. Žalovaní v 1. a 4. rade sú p o v i n í zaplatiť žalobcovi sumu 4.861,60 € titulom náhrady za bolesť a sumu 11.700,80 € titulom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia s 5 % úrokom z omeškania ročne od 1.1.2017 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných v rozsahu plnenia zaniká povinnosť druhého žalovaného.

IV. V prevyšujúcej časti žalobu o zaplatenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 9.723,20 € z a m i e t a .

V. Vo vzťahu k výroku III. a IV. p r i z n á v a žalobcovi voči žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

VI. Vo vzťahu k výroku III. a IV. žalobca n e m á nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v 4. rade.

VII. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

VIII. Vo vzťahu k výroku VII. žalovanému v 1. rade, žalovanému v 4. rade a intervenientovi nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou doručенou súdu dňa 11.4.2017 žiadal zaviazať žalovaných na náhradu škody na zdraví a náhradu nemajetkovej ujmy v celkovej výške 40.995,10 EUR s príslušenstvom. Žalobu

odôvodnil tým, že žalovaný v 4. rade dňa 29.5.2015 na Základnej škole Bajkalská 29 v Prešove počas vyučovacej prestávky držal v ruke bukasovú dosku s dvomi výpustnými kolíkmi na jednej strane. Túto si prehadzoval z jednej ruky do druhej, pričom keď držal dosku v pravej ruke zahnal sa ňou viac dozadu a vtedy sa mu doska vyšmykla a zasiahla ho do ľavého oka. Po vykonaní lekárskeho vyšetrenia bolo zistené, že na základe úrazu utrpel otras mozgu, pomliaždenie a krvavú podliatinu hornej i dolnej mihalnice vľavo, tržno-zmliaždenú ranu ľavej hornej mihalnice, zlomeninu spodiny očné s minimálnym posunom úlomkov, pomliaždenie ľavej očnej gule s otrasom a zakrvácaním očnej sietnice.

2. Ako to vyplýva z trestného konania, ku škode na zdraví došlo konaním žalovaného v 4. rade v učebni Základnej školy Bajkalská 29 Prešov, počas doby vyučovania, konkrétne v čase prestávky medzi jednotlivými vyučovacími hodinami, pričom predmetná učebňa bola v havarijnom stave, niektoré skrinky boli v tom čase vylámané, časti nábytku učebne boli nekompletné a zničené. Žalovaná v 1. rade nevykonala žiadne úkony smerujúce k odstráneniu havarijného stavu učebne, nebezpečné časti nábytku neodstránila a dokonca ani nijakým spôsobom neupozornila žiakov na zvýšenú možnosť utrpenia úrazu, a to žiadnymi písomnými, či verbálnymi upozoreniami. Uviedol, že v zmysle ustanovenia § 152 ods. 1 písm. c) Zák. č. 245/2008 Z.z. sú školy a školské zariadenia pri výchove a vzdelávaní povinné zaistiť bezpečnosť a ochranu zdravia detí a žiakov. Táto povinnosť školy vyplýva priamo zo školského poriadku a to konkrétne z článku 3.1. Pre porušenie uvedenej povinnosti je tak daná zodpovednosť žalovanej v 1. rade za škodu v súlade ust. § 415, § 420 a § 422 Občianskeho zákonníka.

3. Na základe uvedeného si žalobca uplatňuje za registrovaný školský úraz náhradu za bolesť v rozsahu 295 bodov v celkovej výške 4.861,60 EUR a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 1300 bodov v celkovej výške 21.424 EUR v zmysle znaleckého posudku vypracovaného znalcom MUDr. Martinom Kováčom v rámci trestného konania.

4. Ďalej si žalobca uplatnil aj nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 30 % z dôvodu ťažkého poranenia ľavého oka, straty zraku - centrálného výpadku zorného poľa na ľavom oku, pričom zlepšenie zraku nemožno očakávať, ako aj z dôvodu viditeľného umiestnenia jazvy zanechanej nad okom v celkovej výške 6.427,20 EUR. Má za to, že vzhľadom na jeho vek a trvalé následky ide o prípad hodný osobitného zreteľa v súlade s ust. § 5 ods. 5 Zák. č. 437/2004 Z.z. .

5. V nadväznosti na vyššie uvedené si ďalej uplatnil účelne vynaložené náklady spojené s liečením vo výške cestovných náhrad spojených s jeho prevozmi do odborných ambulancií a ústavných zariadení vo výške 775,37 EUR, nákladov za pobyt matky vo výške 31,58 EUR, parkovného vo výške 3,60 EUR, nákladov za lieky vo výške 254,25 EUR, poplatkov za vyšetrenie spojené s konzultáciou prof. L. vo výške 170 EUR a zakúpenie slnečných okuliarov vo výške 47,50 EUR, v celkovej výške 1.282,30 EUR.

6. Ďalej si uplatnil nárok na nemajetkovú ujmu vo výške 7.000 EUR. Uviedol, že počas doby liečenia úrazu mu nebolo umožnené navštevovať školu, nemohol sa zúčastňovať vyučovania a došlo k prerušeniu aj jeho vzťahu s priateľmi. Záluby, športové aktivity, práca, vzťahy sú objektívne následkom konania žalobcu značne obmedzené. Nemôže vykonávať aktivity, ktoré v období pred úrazom vykonával respektíve ich nemôže vykonávať totožným spôsobom. Predmetný zásah do jeho osobnej integrity ho obmedzuje nielen po stránke fyzickej, ale ide aj o iste objektívny zásah do psychiky človeka. Trápi ho, že nie je možné vykonať operačný zákrok, ktorý by mu umožnil opäť vidieť naplno, respektíve vykonať zákrok, ktorý by jeho zrak aspoň zlepšil tak, aby bol v plnohodnotnej kondícii umožňujúcej rozhodnúť sa pre ktorékoľvek povolanie, a teda spoločenské vyžitie človeka pripravujúceho sa štúdiom na budúce povolanie. Spolu s poškodením ľavého oka je vysoká pravdepodobnosť, že časom dôjde zhoršenie zraku nielen na tomto ľavom oku, ale aj na pravom oku, nakoľko toto bolo pri úraze podľa názoru odborníkov taktiež poškodené. Tieto prognózy a samotné zranenie ho značne psychicky zneistili a to najmä s poukazom na mladý vek aj jeho budúci život. Pokiaľ ide o štúdium, momentálne je žiakom strednej školy. Pri učení je jeho oko značne zaťažované, nakoľko na ľavé oko vidí len na 60 %. Po určitom čase si musí na rozdiel od minulosti oddýchnuť aby si oko odpočinulo, nakoľko nie je dostatočne zvlhčované prirodzenými slzami a tak si tieto musí do oka kvapkať

7. Zároveň si v predmetnom konaní uplatnil nárok na úroky z omeškania zo sumy 33.995,10 EUR odo dňa nasledujúceho po dni uplynutia lehoty, ktorú už žalovaný v predžalobnej výzve poskytol na plnenie až do zaplatenia.

8. Žalovaný v 1. rade žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Uviedol, že jedným z nevyhnutných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu podľa Občianskeho zákonníka je existencia príčinnej súvislosti medzi právnou skutočnosťou, za ktorú sa zodpovedá a medzi škodou, a to bez ohľadu na to, či ide o zodpovednosť založenú na princípe zavinenia alebo o zodpovednosť bez ohľadu na zavinenie. Otázkou zodpovednosti maloletého za škodu špeciálne upravuje ust. § 422 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého maloletý zodpovedá za škodu ním spôsobenú v prípade, že je schopný ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky a to spoločne a nerozdielne s osobou, ktorá je povinná nad ním vykonávať dohľad a v prípade že maloletý nie je schopný ovládnuť svoje konanie alebo posúdiť jeho následky, zodpovedá za škodu ten, kto je povinný vykonávať nad ním dohľad. Avšak zodpovednosť osoby povinnej vykonávajúcej dohľad nie je bezbrehá a zaniká v prípade, že táto osoba preukáže, že náležitý dohľad nezanedbala. Otázkou náležitého dohľadu judikatúra vyšších súdov konštantne nepovažuje za dohľad, ktorý by mal byť vykonávaný nepretržite, stále a bezprostredne. V danom prípade nie sú splnené predpoklady pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú žalobcovi žalovaným v 4. rade a to ani vo forme spoluzodpovednosti za škodu. Žalovaná v 1. rade v súlade s ust. § 144, § 152 Zák. č. 245/2008 Z.z. a § 8 ods. 3 vyhl. č. 320/2008 Z.z. dňa 1.9.2012 vydala Školský poriadok, v ktorom stanovila podrobnosti o podmienkach na zaistenie bezpečnosti a ochrane zdravia detí a žiakov. Podľa čl. 3.1 školského poriadku je žiak povinný počas vyučovania, prestávok ako i na podujatiach organizovaných školou chrániť svojich zdravie a zdravie svojich spolužiakov. Všetci žiaci sú zo zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia v škole oboznámení na začiatku školského roka triednym učiteľom. Každý žiak je povinný dodržiavať všeobecné zásady bezpečnosti a ochrane zdravia.

9. Žalovaná 1. rade v súlade so zákonom a školským poriadkom na prvej vyučovacej hodine školského roka 2014/2015 riadne oboznámila všetkých žiakov školy so zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia a o uvedených pravidlách školského poriadku boli všetci žiaci X. V. vrátane žalobcu a žalovaného v 4. rade poučení v prvý vyučovací deň X.X.XXXX.

10. Súčasne dňa 29.5.2015 po zahájení vyučovania prebehol pohovor výchovnej poradkyne s celou triedou, vrátane žalobcu a žalovaného v 4. rade. Výchovná poradkyňa diskutovala so žiakmi o nevhodnom správaní sa voči vyučujúcim učiteľom a medzi sebou navzájom. Žiakom boli pripomenuté základné úlohy týždenníkov a bol im zopakovaný Školský poriadok a základné pravidlá bezpečnosti pri práci. Žalobca ako aj žalovaný v 4. rade boli dokonca cca hodinu pred vznikom škodnej udalosti poučení o zásadách bezpečnosti a ochrany zdravia v škole výchovnou poradkyňou za prítomnosti triednej učiteľky.

11. V čase škodovej udalosti bol zabezpečený dozor počas prestávok dvomi učiteľmi.

12. Zdôraznil, že orgány činné v trestnom konaní nevzniesli obvinenie voči žiadnemu zo zamestnancov žalovaného v 1. rade a ani nedošli k záveru, že by zo strany žalovanej v 1. rade neboli dodržané právne predpisy upravujúce bezpečnosť a ochranu zdravia žiakov. Súdu predložil fotografie učebne, ktoré túto dokumentujú v dnešnom stave, ktorý ale korešponduje so stavom v akom sa nachádzala v čase spáchania trestného činu žalovaného v 4. rade. Skutočnosť, že páchatel' využije dlhý vek nábytku, aby si z neho zaobstaral zbraň, a to i v rozpore s poučením o zásadách bezpečnosti pri práci, ku ktorému došlo bezprostredne pred škodnou udalosťou v rade desiatok minút, nie je možné náležite predvídať. To, že nemá ulomiť kus nábytku a rozbiť ním spolužiakovi hlavu, možno považovať za základné ľudské pravidlo a až potom za základné pravidlo bezpečnosti pri práci, ktorého varianty začínajú slovom neublížim, nespôsobím škodu.

13. Žalovaní v 2. až 4. rade k žalobe uviedli, že primárne za škodu na zdraví, ktorá vznikla žalobcovi v čase vyučovacieho procesu je zodpovedná žalovaná v 1. rade, ktorej zákonní zástupcovia žalovaného 4. rade, ako jeho rodičia, zverili svoje dieťa do vyučovacieho procesu. Majú za to, že zo strany žalovaného v 1. rade došlo k porušeniu povinností stanovených v zák. č. 245/2008 Z.z., keďže nezaistil bezpečnosť a ochranu zdravia detí a žiakov a súčasne neposkytol nevyhnutné informácie na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a žiakov a z tohto dôvodu nesúhlasili s tým, aby boli zaviazaní spoločne a nerozdielne so žalovaným v 1. rade nahradiť škodu. Súčasne žalovaní v 2. a 3. rade namietali nedostatok svojej pasívnej legitímácie. Súčasne namietali výšku stanoveného bodového ohodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia v znaleckom posudku MUDr. Martina Kováča, keďže tento nie je znalcom, respektíve lekárom z odvetvia očnému lekárstvu. Nemožno sa stotožniť so ustanovením bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, keďže zo znaleckého posudku nie je zrejme

aká bola zraková ostrosť ľavého oka poškodeného žalobcu pred úrazom. Podľa poznámky k položke 267 ak nemožno zistiť aká bola zraková ostrosť pred úrazom, nesmie počet bodov prekročiť 3 sadzby uvedenej v tabuľke. Zo znaleckého posudku nie je možné zistiť aká bola u poškodeného D. A. zraková ostrosť korekcie.

14. K nároku žalobcu na 30 %-né zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia uviedli, že žalobca okrem poukazu na jednotlivé ustanovenia zák. č. 437/2004 Z.z. neuviedol žiadne významné skutočnosti odôvodňujúce priznanie zvýšenia náhrady na sťaženie spoločenského uplatnenia. Ďalej namietali výšku vyčíslených cestovných výdavkov a to z dôvodu, že žalobca pri výpočte náhrady postupoval v zmysle opatrenia č. 632/2008, pričom takto vyčíslená a uplatnená suma cestovných výdavkov nepredstavuje skutočnú škodu. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu túto považuje za neadekvátnu. V tejto súvislosti dali do pozornosti konajúcemu súdu nález Ústavného súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. I ÚS426/2014.

15. Súd na základe skutkových tvrdení žalobcu, popretie skutkových tvrdení žalovaných a intervenienta, oboznámením obsahom spisu 41T/56/2016, znaleckým posudkom MUDr. Martina Kováča č. 236/2016, súkromným znaleckým posudkom MUDr. Edity Svrčekovej č. 20/2019, odborným vyjadrením prof. L., oboznámením lekárskeho správ, nákladmi za liečenie, výsluchom žalobcu, žalovaného v 1. rade, žalovaného v 4. rade, svedkov F. A., M. A., O. O., I. U., L. O., Z. F., H. N., G. N., O. A., O. G., ako aj ďalším spisovým materiálom zistil tento skutkový stav:

16. Dňa 1.6.2015 bol spísaný záznam o registrovanom školskom úraze (č.l. 70) za účasti zákonných zástupcov nepĺnoletého žalobcu, pedagogického dozoru, svedkov, z ktorého vyplynulo, že dňa 29.5.2015 o 9.50 hod. žalovaný v 4. rade ohrozoval žalobcu nebezpečným mávaním ulomenou časťou zásuvky, pričom pri prudkom pohybe mu táto časť vyletela z ruky a zasiahla žalobcu do ľavého oka čím mu privodila vážne zranenie. Podľa bodu 7 záznamu v čase a mieste úrazu vykonávali pedagogický dozor O. O. V. I. U. s uvedením dátumov poučenia o zásadách bezpečného správania vo vzťahu k úrazu.

17. Žalovaný v 4. rade rozsudkom Okresného súdu v Prešove zo dňa 30.9.2016 pod sp. zn. 41T/56/2016 bol uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona, pretože dňa 29.5.2015 asi o 9.40 hod. v Prešove na Základnej škole Bajkalská 29 S. H. X.V., počas vyučovacej prestávky stojac pri svojej lavici držal v ruke rukách bukasovú dosku dĺžky 30 cm, šírky 10 cm a hrúbky 1,5 cm s dvomi výpustnými kolíkmi na jednej strane dosky, túto si prehadzoval z jednej ruky do druhej, pričom keď držal dosku v pravej ruke, zahnal sa ňou viac dozadu a vtedy sa mu doska vyšmykla z ruky a zasiahla do ľavého oka D. A. stojaceho v zadnej časti triedy, ktorému tak spôsobil tržnozmliaždenú ranu ľavej hornej mihalnice, zlomeninu spodiny očné a minimálnym posunom úlomkov, pomliaždenie ľavej očnej gule z otrasom a zakrvácaním sietnice, ktoré zranenia si vyžadovali liečenie minimálne troch mesiacov, teda inému z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví. Súd prvej inštancie v zmysle ust. § 98 písm. a) Trestného zákona upustil od potrestania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 30.9.2016.

18. Žalobca vo svojej výpovedi uviedol, že navštevuje v súčasnej dobe A. V. Z. V. S. A.. Môže vykonávať všetky činnosti, avšak je obmedzený zrakovým postihnutím. Pred úrazom súťažne jazdil, venoval sa motorkám a turistike. V súčasnej dobe jazdí na motorke.

19. Žalovaný v 4. rade vo svojej výpovedi iba uviedol, že časť zásuvky ktorou spôsobil poškodenie zdravia žalobcu sa nachádzala v triede už niekoľko mesiacov.

XX. F. žalovaného v 1. rade uviedol, že podľa oznámenia študentov žalovaný v 4. rade spôsobil škodu na zdraví žalobcu kusom dreva. Nevie, či tam ležal, alebo ho vytrhli, ale je to zrejmé z trestného spisu. V čase úrazu počas vyučovacej prestávky dozor na chodbách realizovala O. O. V. O. U.. Nevedel sa vyjadriť k liečebnému procesu úrazu žalobcu s tým, že žalovanému v 4. rade za jeho protiprávne konanie bola znížená známka za správanie.

21. Svedkyňa O. O. uviedla, že v čase úrazu bola triednou učiteľkou v triede, ktorú navštevoval žalobca a žalovaný v 4. rade. Na začiatku školského roka žiaci boli poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia, o čom bol spísaný záznam a toto poučenie sa súčasne podpisuje. Zhodou okolností v deň úrazu, a to na prvej hodine, prišla do triedy výchovná poradkyňa z dôvodu prehreškov v škole a realizovala upozornenie a poučenie žiakov. Počas prestávok vo vyučovaní vykonávajú určený dohľad ako vyučujúci.

Dvaja vyučujúci chodia po chodbe, dvere sú otvorené do každej triedy a učiteľ do triedy nazrie a usmerní žiakov. Počas malej prestávky sú žiaci v triede a týždenníci idú po pomôcky. Počas veľkej prestávky sa môžu žiaci pohybovať aj po chodbách, alebo zostať v triede. Takáto veľká prestávka je po druhej vyučovacej hodine. Počas prestávky bola na chodbe, kedy za ňou pribehla žiačka, že v triede sa stal úraz. Po príchode do triedy videla D. A. ako si držal oko, poskytla mu prvú pomoc a zorganizovala pomoc od žiakov. Požiadala učiteľov, aby zavolali rýchlou zdravotnícku pomoc. Volala aj pani učiteľku U., ktorá prišla do triedy a medzitým išla do kabinetu po telefónny zoznam. Žalobcu už do nemocnice sprevádzali jeho rodičia. Pokiaľ ide o triedu, v ktorej došlo k úrazu, išlo o kmeňovú triedu a súčasne bola to aj učebňa fyziky. Pri odchode z triedy sa vykonáva kontrola lavíc vyučujúcim spolu so žiakmi. Podľa vyjadrení svedkov (Ž.) jej bolo povedané, že k úrazu došlo doštičkou, ktorú mali žiaci niekde schovanú.

22. Svedkyňa I. U. uviedla, že v čase úrazu vykonávala dozor. Vtedy bola v X. V. H., kde riešila šarvátku medzi chlapcami. Následne za ňou prišla žiačka, aby išla do triedy, kde došlo k úrazu D.. Dozor zabezpečujú tým spôsobom, že na štyri triedy pripadá jeden učiteľ. V rozhodnom období na chodbe mali osem tried, a teda boli tam dve učiteľky. Dozor sa realizuje tak, že sa prechádzajú po chodbe a nazierajú do tried.

23. Svedkyňa Iveta Matyasová uviedla, že ako výchovná poradkyňa prichádza do tried riešiť spory, ktoré riešila aj v deň úrazu v dotknutej triede. Uviedla, že ak sa nakopia nejaké problémy, a dochádza k neprimeranému správaniu žiakov, prichádza do triedy na hodinu za účasti triedneho učiteľa. Tomu tak bolo aj v deň úrazu, kde v triede poučovala žiakov o pravidlách bezpečnosti, o vzájomnom správaní a o úcte.

24. Uvedené poučenie bolo realizované počas prvej hodiny v deň úrazu. Uviedla, že do triedy neprišla ani kvôli žalobcovi, ani kvôli žalovanému v 4. rade s tým, že intervencia sa diala kvôli iným žiakom. Mimo školy sa totiž stal úraz, a preto to išla s nimi ľudsky vyriešiť a porozprávať sa s nimi.

25. Svedkyňa Z. F. uviedla, že v deň úrazu bola v kmeňovej triede, kde vzadu sa stal úraz žalobcovi. K úrazu došlo doskou zo skrine, čo bola v učebni. Medzi chlapcami nebol žiaden spor, normálne sa rozprávali, nebili sa, ani nehádali. Dosku F. držal pred sebou, nevie, či mu vypadla, alebo ju hodil, následne však videla ako D. kľučal a držal si oko.

26. Svedok H. N. uviedol, že F. nešťastnou náhodou trafil D. do hlavy. Bola to biela doska zo skrine, neviem však, či zo skrine z triedy.

27. Svedkyňa G. N. uviedla, že úraz sa stal v škole cez veľkú prestávku, kedy D. bola omylom hodená doska do oka F..

28. V trestnom konaní (č.l. 16 vyšetrovacieho spisu) žalovaný v 4. rade uviedol, že ako začala prestávka tak sedel vo svojej lavici, kde pri oknách bola položená jedna biela doska. Táto doska tam bola položená už dlhší čas, určite minimálne dva dni. Predmetnú dosku vzal do rúk a pohadzoval si ju v rukách. Počas toho, ako sa s doskou hral, tak sa zároveň rozprával s H. N.Ľ., ktorý sa nachádzal s ním po jeho pravej ruke. Počas toho ako sa rozprávali sa zo srandy rozhodol, že vystraší H. tak, že sa na neho zaženie tou doskou v ruke. Ako sa na H. doskou zahnal táto sa mu z ruky vyšmykla a trafila do hlavy D. A., ktorý stal za ním po pravej strane v blízkosti H.. Ako doska D. trafila tak sa rýchlo postavil zo svojej stoličky a išiel D. pomôcť.

29. Svedok H. N. vo vyšetrovacom spise na č.l. 19 uviedol, že žalovaný v 4. rade zobral z lavice, za ktorou sedel, bielu drevenú dosku, začal s ňou mávať tým spôsobom, že ju držal v pravej ruke a mával s ňou vodorovne zľava doprava. Zamával s ňou zhruba dva - trikrát a následne sa mu doska z ruky vyšmykla smerom dozadu a trafila D. A..

30. Svedkyňa Z. F. (č.l. 21 vyšetrovacieho spisu) v rámci trestného konania uviedla, že ako začala prestávka tak si sadla na druhú lavicu od tabule pri vstupných dverách, pričom sa pozerala do zadnej časti triedy. Videla ako sa H. N. naťahuje s F. G., trochu sa strkali, ako aj slovné sa naťahovali, ale všetko v rámci srandy. V tom prišiel D. A. do zadnej časti triedy, oprel sa o zadnú skriňu a hral sa s mobilom, ktorý mal v rukách. Potom F. G. si zobral do rúk bielu dosku, ktorú zobral zo svojej lavice. Doska bola položená na jeho lavici. Túto dosku postrehla už v minulosti s tým, že bola položená na rôznych iných

miestach. F. stal pri svojej lavici, pričom sa s touto doskou hral a to tak, že si ju podhadzoval v rukách. Bol natočený na H. N., ktorý stal pri svojej lavici. V tom ako sa F. hral s touto doskou tak dosku mal v pravej ruke zrazu spravil pohyb pravou rukou, v ktorej mal dosku, táto sa mu vyšmykla a trafila D. do oka.

31. Podľa čl. 3.1 Školského poriadku (č.l. 135) žiak je povinný počas vyučovania, prestávok, ako i na podujatiach organizovaných školou chrániť svoje zdravie a zdravie svojich spolužiakov. Žiakom sú zakázané všetky činnosti, ktoré sú zdraviu škodlivé, najmä fajčenie, pitie alkoholických nápojov a používanie škodlivých látok. Všetci žiaci sú so zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia v škole oboznámení na začiatku školského roka triednym učiteľom. Ostatní vyučujúci v triede ich oboznámia s bezpečnostnými predpismi na prvej vyučovacej hodine. V prípadoch zvýšenej možnosti ohrozenia bezpečnosti a zdravia žiaka pri niektorých činnostiach sú žiaci oboznámení s pokynmi na predchádzanie úrazom. Každý žiak je povinný dodržiavať všeobecné zásady bezpečnosti a ochrany zdravia a rešpektovať usmernenia učiteľov na predchádzanie úrazom. Za bezpečnosť žiaka zodpovedá na vyučovaní vyučujúci v triede. Pred vyučovaním, cez prestávky, po vyučovaní, na školskej vychádzke, na exkurzii a pri ostatných výchovno-vzdelávacích činnosti vyplývajúcich s učebných osnov, pri výchovných akciách organizovaných školou a pri školskom stravovaní zodpovedajú za bezpečnosť žiakov dozorkujúci učitelia.

32. Z výpisu triednej knihy (č.l. 68) vyplýva, že dňa 2.9.2014 boli žiaci poučení o bezpečnosti pri práci v škole, o požiarnej ochrane, o vnútornom školskom poriadku, o správaní sa na verejnosti a v cestnej premávke. Boli oboznámení s formami šikanovania a spôsobmi ako sa mu brániť a ako mu predchádzať. Boli upozornení na zákaz vstupu na strechu a do priestorov stavebných prác v areáli školy. Boli poučení o kritériách hodnotenia v jednotlivých predmetoch. Dňa 5.9.2014 boli žiaci oboznámení o bezpečnosti v cestnej premávke a o správaní sa mimo areálu školy.

33. Súčasne z uvedeného výpisu vyplýva, že dňa 27.5.2015 žalovaný v 4. rade priniesol do školy zapalovač, ktorý poskytol spolužiakovi a ten ním ohrozoval ostatných spolužiakov.

34. Dňa 29.5.2015 bol realizovaný pohovor výchovnej poradkyne s celou triedou. Diskutovali spolu o nevhodnom správaní voči vyučujúcim učiteľom aj medzi sebou. Žiakom boli pripomenuté základné úlohy týždenníkov, zopakovaný školský poriadok a základné pravidlá bezpečnosti pri práci v triede.

35. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia v súlade so závermi znaleckého posudku č. 236/2016 vypracovaného znalcom MUDr. Martinom Kováčom v rámci trestného konania (č.l. 156 vyšetrovacieho spisu). Z predloženého znaleckého posudku vyplýva, že tento bol vypracovaný na základe výpovede svedka, obvineného, lekárskeho správy, vyšetrovaním poškodeného, ako aj odbornej konzultácie lekármi so špecializáciou v odbore očné lekárstvo O.. M. V. V. O.. O. A.. Zo záverov uvedeného znaleckého posudku vyplýva, že žalobca pri úraze utrpel pomliaždenie a krvnú podliatinu hornej i dolnej mihalnice vľavo, tržnozmliaždenú ranu ľavej hornej mihalnice, zlomeninu spodiny očnice s minimálnym posunom úlomkov a pomliaždenie ľavej očnej gule s otrasom a zakrvácaním očnej sietnice.

36. Hodnota bolestného za úraz oka bola určená v rozsahu 295 bodov (tržnozmliaždená rana mihalnice - 15 bodov, zlomenina spodiny očnice - 60 bodov, pomliaždenie oka - 45 bodov, traumatický a sekundárny glaukóm - 65 bodov, poúrazové zakrvácanie do sietnice - 50 bodov, podkožný emfyzém mihalnic - 15 bodov, a retrobulbárny hematón - 45 bodov).

37. Uvedené závery o výške bolestného v plnom rozsahu korešpondovali so závermi znaleckého posudku vypracovaného v rámci trestného konania MUDr. Petrom Valdmanom č. 071/15 (č.l. 39 vyšetrovacieho spisu).

38. Vo vzťahu k sťaženiu spoločenského uplatnenia znalec MUDr. Martin Kováč určil bodové ohodnotenie v rozsahu 1.300 bodov s uvedením položky 267 - strata zraku, s uvedením ľavé oko: 6/60 natur 6/36 s-0,5c25st-2 písm. vpravo z optotypu obsahujúceho päť písmen, čo je možné hodnotiť ako centrálny výpadok zorného poľa, poúrazovú slabozrakosť prirovnanú k hodnotám 6/60 a 6/60.

39. K námietke žalovaných, že znalecký posudok bol vypracovaný znalcom, ktorý nie je zapísaný v zozname znalcov pre odbor oftalmológia O.. O. G. vo svojej výpovedi uviedol (č.l. 339), že je znalcom

z odboru súdneho lekárstva, pričom má k dispozícii listinnú dokumentáciu umožňujúcu za súčinnosti konzultantov realizovať znaleckú činnosť aj v inom odbore, čo nesporne vyplýva z predložených stanovisk Ministerstva spravodlivosti SR a Ministerstva zdravotníctva SR. Pokiaľ ide o stanovenie hodnoty bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, lekársky posudok vyhotovuje ošetrojúci lekár, čiže sa tam vôbec nevyžaduje pôsobenie znalca v danej špecializácii. Okrem iného v čase vypracovania znaleckého posudku nebol v zozname znalcov vedených Ministerstvom spravodlivosti SR zapísaný žiaden znalec v uvedenom špecializovanom odbore. Znalecký posudok vypracoval na základe lekárskeho vyšetrenia, predloženej zdravotnej dokumentácie, konzultáciami Z. O.. A. V. O.. V., Z. A.. O.. L. V. O.. O. R. N. N.. Pri vypracovaní znaleckého posudku vychádzal z lekárskeho správ z 21.9.2015, z ktorých vyplýva, že v dôsledku popísaných zmien je u žalobcu znížené centrálné videnie na polovicu normy a v zornom poli sú trvalé výpadky periférneho videnia. Stav je trvalý a liečebne neovplyvniteľný. V danom prípade nevychádzal z položky č. 272, keďže z medicínskeho hľadiska vyhodnotil položku straty zraku za závažnejšie poškodenie zdravia ako stratu, resp. výpadok periférneho videnia, avšak s jeho zohľadnením. Zo zákona totižto vyplýva, že v prípade, ak by bolo možné realizovať hodnotenie podľa dvoch položiek, má sa vychádzať zo závažnejšieho poškodenia zdravia.

40. Súčasne v uvedenom konaní bol vypočítaný aj jeden z konzultantov O.. O. A., ktorý bol ošetrojúcim lekárom žalobcu. Uviedol, že následkom úrazu u žalobcu nastal nevratný stav kedy mu bol diagnostikovaný paracentrálny výpadok centrálného zorného poľa, teda nevidí celé centrálné zorné pole a v prípade straty druhého oka je uvedené oko nepoužiteľné pokiaľ by vykonával nejakú profesionálnu činnosť. V danom prípade ak by išlo o takého človeka, ktorý si vyberá povolanie, mal by si vybrať také, pri ktorom mu nehrozí strata druhého oka. Súčasne by nemohol vykonávať zamestnanie profesionálneho vodiča. S poukazom na trvalé následky úrazu na oku žalobcu, nie je možné obnoviť stav jeho zrakovej ostrosti žiadnou korekčnou pomôckou tak, aby sa dosiahla úroveň zrakovej ostrosti pred úrazom. Strata centrálny zrakový ostrosť znamená, že pri vykonávaní kontroly zraku u očnému lekárovi tento vidí iba jednu časť každého riadku, druhú časť riadku nevidí. Preto môže viesť motorové vozidlá iba ako amatér, avšak nie ako profesionálny vodič. V danom prípade u žalobcu bol zistený centrálny výpadok videnia a teda ide u neho o vážnejšie poškodenie zdravia ako v prípade zistenia výlučne výpadku periférneho videnia.

41. Žalovaný v 4. rade v priebehu súdneho konania predložil súkromný znalecký posudok vypracovaný jediným znalcom zapísaným v zozname znalcov vedený Ministerstvom spravodlivosti SR v odbore oftalmológia MUDr. Editou Svrčekovou č. 20/2019.

42. Zo záverov uvedeného znaleckého posudku vyplýva, že pri úraze utrpel retrobulbárny hematóm, opuch zrakového nervu, výrazný opuch a zakrvácanie hornej i dolnej mihalnice, podspojkové zakrvácanie na oboch očiach, traumatickú mydriázu, traumatické poškodenie sietnice, parciálny hemoftalamus, zlomeninu spodiny očnice, sekundárny zelený zákal, ako aj tržnú ranu hornej mihalnice. Bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia stanovenej znaleckým posudkom O.. O. G. nie je v správnej výške. Súhlasí s hodnotením podľa položky č. 269 straty zraku, avšak hodnotí sa videnie oboma očami, t.j. na pravom oku je zraková ostrosť 6/6 a na ľavom 6/60, takže strata zraku zodpovedá počtu bodov 340. Hodnotenie 6/60 a 6/60 by znamenalo, že poškodený vidí aj pravým okom 6/60 (t.j. oko bez úrazu, najlepšie korigovaná zraková ostrosť), aj ľavým 6/60 (t.j. oko zhojené po úraze, najlepšie korigovaná zraková ostrosť) a vtedy je strata zraku 1300 bodov.

43. Podľa predloženej zdravotnej dokumentácie pre zranenie oka hodnotí sťaženie spoločenského uplatnenia položkou 269 strata zraku, pomocná tabuľka zraková ostrosť po korekciách (z dokumentácie O.. A. X.X.XXXX), pravé oko s korekciou 6/6, ľavé oko naturálne 6/60 s korekciou -0,5 25 st 6/36 2 písm. t.j. zanedbateľné, preto hodnotí ako najlepšiu zrakovú ostrosť 6/60 t.j. 340 bodov. Vzhľadom na to, že poškodený je mladý človek a nie je možné zlepšiť tento stav žiadnym očným zákrokom, navyšuje bodové hodnotenie za sťaženie spoločenského uplatnenia dvojnásobne t.j. 680 bodov. Pridáva položku č. 275 rozšírenie a ochmutie zrenice s počtom bodov 30 z celkovým počtom bodov za sťaženie spoločenského uplatnenia 710 bodov.

44. S poukazom na rozporné závery uvedených znaleckých posudkov žalobca navrhol, aby súd vo veci vykonal kontrolné znalecké dokazovanie za účelom posúdenia správnosti ich záverov.

45. Z ust. § 207 ods. 3 CSP nesporne vyplýva, že iba znalec môže posudzovať správnosť záverov znaleckých posudkov vypracovaných iným znalcom. Z dôvodu neexistencie iného znalca zapísaného v zozname znalcov vedeným Ministerstvom spravodlivosti SR v odbore oftalmológia, súd prvej inštancie na návrh žalobcu oslovil ním označené subjekty a požiadal o vyjadrenie, či budú súhlasiť s ustanovením za znalca postupom podľa § 15 zák. č. 382/2004 Z.z. za účelom posúdenia správnosti záverov vyššie uvedených znaleckých posudkov v predmete bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia žalobcu. Všetky oslovené subjekty súdu oznámili svoj nesúhlas s ustanovením za znalca postupom podľa § 15 zák. č. 382/2004 Z.z.

46. Uvedenú skutočnosť súd oznámil právnomu zástupcovi žalobcu podaním zo dňa 4.12.2019 (č.l. 488). Zároveň uviedol, že pokiaľ ide o ich návrh na doplnenie dokazovania z 30.10.2019, aby svedok posudzoval správnosť záverov znaleckých posudkov, poukázal na ust. § 207 ods. 3 CSP, v zmysle ktorého len znalec môže posudzovať závery znalcov, ktoré sú v zrejmom rozpore a nie svedok. Práve z dôvodu neexistencie ďalšieho znalca z daného odvetvia súd oslovil ním označené subjekty za účelom ustanovenia znalca postupom podľa § 15 zák. č. 382/2004. Zároveň poukázal na zmatečnosť uvedeného návrhu, v ktorom žalobca žiada, aby ním označená osoba ako odborne spôsobilá osoba v odvetví oftalmológie vypracovala odborné vyjadrenie podľa § 206 CSP, ale ako svedok podľa § 196 a nasledujúcich CSP, čo sa podľa názoru súdu prvej inštancie vylučuje, nakoľko ide o rôzne dôkazné prostriedky. Predpokladom svedeckej výpovede sú predsa skutočnosti, ktoré svedok vnímal svojimi zmyslami, avšak predmetom odborného vyjadrenia podľa § 206 CSP je posúdenie skutočnosti, na ktoré sú potrebné odborné znalosti.

47. Súdu bolo predložené odborné vyjadrenie prof. O. O. L., v ktorom poukázal na nesprávnosť oboch znaleckých posudkov. Uviedol, že pri kontrolnom vyšetrení dňa 6.12.2019 zistil u žalobcu zníženie vizu ľavého oka na 1/10 normy a ťažké poškodenie zorného poľa ľavého oka. Podľa zák. č. 437/2004 prislúcha menovanému podľa položky 267 strata zraku počet bodov 340 a podľa položky 270 koncentrické zúženie zorného poľa, počet bodov 330, spolu 670. Podľa § 10 ods. 4 zákona pre stratu možnosti uplatnenia v živote spoločnosti navrhol zvýšenie počtu bodov na dvojnásobok, t.j. 1340 bodov. Uviedol, že následky tak závažného úrazu ľavého oka, aký utrpel žalobcu, nemôže posudzovať žiaden iný odborník, ale len odborný očný lekár. MUDr. Svrčeková vo svojom posudku nezohľadnila poruchy zorného poľa ľavého oka.

48. Uvedený záver vyplýva aj z vyjadrenia O. O. G. k znaleckému posudku 20/2019 s tým, že znalkyňa nezohľadnila centrálny výpadok zorného poľa, tabuľku k položke 270 - koncentrické zúženie zorného poľa pri postihnutí jedného oka s hodnotami od 120 do 600 bodov.

49. Žalovaný v 4. rade vo svojom vyjadrení uviedol, že pokiaľ ide o písomné stanovisko konateľa spoločnosti Izak Vision Center, tento nezohľadnil pri položke 272 poruchy zorného poľa odkaz na pomocnú tabuľku pre posudzovanie koncentrického zúženia zorného poľa a poznámku 5, v ktorej je uvedené, že nie je možné súčasne hodnotiť poškodenie zdravia aj podľa položky 269 strata zraku (s uvedením, že v tabuľkách sú nesprávne uvedené položky 267 a 270, pod ktorými boli uvedené poškodenia zdravia vo vyhláske č. 32/1965). Konateľ uvedenej spoločnosti si zrejme neuvedomil, že nie je možné stanoviť bodové ohodnotenie aj podľa tabuľky koncentrické zúženie zorného poľa k položke 272 a aj podľa tabuľky k položke 269 strata zraku, ak priznal bodové ohodnotenie podľa tabuľky k položke strata zraku 269 vo výške 340 bodov a podľa tabuľky koncentrické zúženie zorného poľa k položke 272 vo výške 330 bodov v celkovej výške 670 bodov.

50. Žalobca si ďalej uplatnil náklady spojené s liečením školského úrazu pozostávajúce z poplatkov za lieky vrátane poplatkov za konzultácie, pobyt matky v nemocnici, cestovných náhrad v súvislosti s prevozmi žalobcu do odborných ambulancií a ústavných zariadení a poplatkov za parkovné v celkovej výške 1.282,30 EUR v zmysle špecifikácie predloženej v podaní doručenom súdu dňa 24.10.2019 (č.l. 228).

51. K uplatnenému nároku na nemajetkovú ujmu súd zrealizoval výsluch rodičov žalobcu, ktorí vo svojich svedeckých výpovediach poukázali, že po úraze došlo k zmene povahy syna. Tento bol pred úrazom žviálny, veselý, avšak po úraze sa začali u neho prejavovať stavy úzkosti a zádumčivosti. Pri vzájomných rozhovoroch si začal uvedomovať, že už nebude schopný si splniť všetky svoje plány, ktoré mal do budúcnosti. Tento úraz mal teda vplyv nie len na jeho fyzický stav, ale aj duševné zdravie. Plne

si uvedomoval, že nebude plnohodnotný v určitých veciach, napr. čo sa týka výberu jeho povolania, alebo jeho budúceho života. Mal viacero smerovaní v živote. Bol prijatý na dopravnú priemyslovku, keďže sa chcel venovať automobilovému športu ako skúšobný jazdec, avšak tieto svoje plány po úraze prehodnotil. Ďalšou možnosťou bolo uplatnenie sa pri jazdeckej polícii, keďže od útleho detstva jazdieval na koni. S poukazom na následky úrazu si zvolil alternatívu sociálneho pracovníka. Aj pri práci na ich ranči si všimli, že už nie je schopný pri niektorých činnostiach tieto vykonávať plnohodnotne vzhľadom na poškodenie zraku. Uvedený stav ho vnútorne trápi, keďže vie, že poškodenie zraku po úraze je nezvratné bez možnosti akéhokoľvek zlepšenia, a preto sa cíti v tomto smere hendikepovaný.

52. Podľa § 415 Občianskeho zákonníka, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

53. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

54. Podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.

55. Podľa § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka, zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

56. Podľa § 422 ods. 1 Občianskeho zákonníka, maloletý alebo ten, kto je postihnutý duševnou poruchou, zodpovedá za škodu ním spôsobenú, ak je schopný ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky; spoločne a nerozdielne s ním zodpovedá, kto je povinný vykonávať nad ním dohľad. Ak ten, kto spôsobí škodu, pre maloletosť alebo pre duševnú poruchu nie je schopný ovládnuť svoje konanie alebo posúdiť jeho následky, zodpovedá za škodu ten, kto je povinný vykonávať nad ním dohľad.

57. Podľa § 422 ods. 2 Občianskeho zákonníka, kto je povinný vykonávať dohľad, zbaví sa zodpovednosti, ak preukáže, že náležitý dohľad nezanedbal.

58. Podľa § 422 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak vykonáva dohľad právnická osoba, jej pracovníci dohľadom poverení sami za škodu takto vzniknutú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.

59. Podľa § 444 Občianskeho zákonníka, pri škode na zdraví sa jednorazove odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

60. Podľa § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri škode na zdraví sa uhradzujú aj účelné náklady spojené s liečením.

61. Podľa § 449 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pri usmrtení sa uhradzujú aj primerané náklady spojené s pohrebom, pokiaľ neboli uhradené pohrebným poskytnutým podľa predpisov o nemocenskom poistení.

62. Podľa § 449 ods. 3 Občianskeho zákonníka, náklady liečenia a náklady pohrebu sa uhradzujú tomu, kto ich vynaložil.

63. Podľa § 450 Občianskeho zákonníka z dôvodov hodných osobitného zreteľa súd náhradu škody primerane zníži. Vezme pritom zreteľ najmä na to, ako ku škode došlo, ako aj na osobné a majetkové pomery fyzickej osoby, ktorá ju spôsobila; prihliadne pritom aj na pomery fyzickej osoby, ktorá bola poškodená. Zníženie nemožno vykonať, ak ide o škodu spôsobenú úmyselne.

64. Podľa § 144 ods. 1 písm. o) zák. č. 245/2008 dieťa alebo žiak má právo na náhradu škody, ktorá mu vznikla pri výchove a vzdelávaní alebo v priamej súvislosti s nimi; toto ustanovenie sa nevzťahuje na škodu podľa osobitného predpisu.80a)

65. Podľa § 152 ods. 1 písm. zák. č. 245/2008 školy a školské zariadenia sú pri výchove a vzdelávaní, pri činnostiach priamo súvisiacich s výchovou a vzdelávaním a pri poskytovaní služieb povinné a) prihliadať na základné fyziologické potreby detí a žiakov, b) vytvárať podmienky na zdravý vývin detí a žiakov a na predchádzanie sociálnopatologickým javom, c) zaistiť bezpečnosť a ochranu zdravia detí a žiakov, d) poskytnúť nevyhnutné informácie na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a žiakov, e) viesť evidenciu školských úrazov detí a žiakov, ku ktorým prišlo počas výchovno-vzdelávacieho procesu a pri činnostiach organizovaných školou; pri vzniku školského úrazu vyhotoviť záznam o školskom úraze.

66. Podľa § 3 zák. č. 437/2004 § 3 (1) náhrada za bolesť sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná zistenému poškodeniu na zdraví, priebehu liečenia alebo odstraňovaniu jeho následkov.

(2) Náhrada za bolesť sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/437/20140801>>). Sadzby bodového hodnotenia za bolesť sú ustanovené v prílohe č. 1 v I. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/437/20140801>> a III. časti <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/437/20140801>>.

(3) Ak niektoré poškodenie na zdraví nie je uvedené v sadzbách podľa odseku 2, použije sa sadzba za iné poškodenie na zdraví, s ktorým ho možno z hľadiska bolesti najlepšie porovnať.

(4) Ak sa po skončení liečenia vykoná v súvislosti s poškodením na zdraví operačný výkon, ktorý sa pôvodne nepredpokladal, poškodený má nárok na ďalšiu náhradu za bolesť ako za poškodenie na zdraví, s ktorým možno tento operačný výkon z hľadiska bolesti najlepšie porovnať.

67. Podľa § 4 zák. č. 437/2004 (1) náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti.

(2) Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/437/20140801>>). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/437/20140801>> a IV. časti <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/437/20140801>>.

(3) Ak niektoré poškodenie na zdraví nie je uvedené v sadzbách podľa odseku 2, použije sa sadzba za iné poškodenie na zdraví, s ktorým ho možno z hľadiska sťaženia spoločenského uplatnenia najlepšie porovnať.

(4) Ak sa poškodenému už poskytla náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia a vzniklo také zhoršenie následkov, ktorých vývoj sa pri pôvodnom hodnotení následkov nepredpokladal, poškodený má nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške ustanovenej v § 10 ods. 7 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/437/20140801>>.

68. Podľa § 5 zák. č. 437/2004 (1) pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/437/20140801>>).

(2) Výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor.

(3) Na valorizáciu výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa nevzťahuje osobitný predpis.2) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/437/20140801>>

(4) Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky ustanoví výšku náhrady za bolesť a výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia určenú podľa odseku 2 opatrením vyhláseným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky3) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/437/20140801>> uverejnením oznámenia o jeho vydaní najneskôr do 31. mája príslušného kalendárneho roka.

(5) V prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity,4) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/437/20140801>> môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %.

69. Podľa § 8 zák. ods. 4 č. 437/2004 lekárske posudky sa vydávajú, len čo zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený; ak ide o sťaženie spoločenského uplatnenia, spravidla až po uplynutí jedného roka od poškodenia na zdraví.

70. Podľa metodického usmernenia Ministerstva školstva SR č. 4/2009 - R zo dňa 11.2.2009 je registrovaným školským úrazom poškodenie zdravia dieťaťa, žiaka alebo študenta, ak nemu došlo pri výchovno-vzdelávacej činnosti na základných školách, základných umeleckých školách, stredných školách, špeciálnych školách, v školských zariadeniach a vysokých školách alebo nepovinnnej činnosti organizovanej školou alebo v priamej súvislosti s ňou, ktorého následkom je neprítomnosť žiaka v škole na základe stanoviska ošetrojúceho lekára trvajúcej viac ako 3 dni alebo smrť žiaka a pri činnostiach, ktoré nie sú uvedené vyššie, ak ich žiak vykonal na príkaz alebo so súhlasom učiteľa, alebo povereného zamestnanca školy.

71. Registrovaným školským úrazom nie je úraz žiaka, ktorý sa stal pri praktickom vyučovaní, odbornej praxi vykonávanej u fyzickej alebo právnickej osoby na základe dohody, brigády alebo inej činnosti. Takýto úraz sa považuje za registrovaný pracovný úraz.

72. Neregistrovaný školský úraz je úraz, ktorý je dôvodom neprítomnosti žiaka v škole na základe stanoviska ošetrojúceho lekára trvajúcej najviac 3 dni.

73. Ak ide o registrovaný školský úraz, škola spisuje záznam o registrovanom školskom úraze. Škola jeden vyplnený a podpísaný záznam o registrovanom školskom úraze dá zákonnému zástupcovi žiaka alebo samotnému žiakovi, ak je už plnoletý.

74. Z výsledkov vykonaného dokazovania nesporne vyplýva, že žalobca dňa 29.5.2015 utrpel poškodenie zdravia počas prestávky medzi vyučovacími hodinami.

75. Keďže žalobca poškodenie zdravia utrpel v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu s práceneschopnosťou trvajúcou dlhšie ako tri dni, išlo o registrovaný školský úraz, o ktorom žalovaný v 1. rade vyhotovil záznam zo dňa 1.6.2015 podpísaný rodičmi maloletého žalobcu, tromi svedkami (Z. Ž.) a žalovaného v 4. rade, triednym učiteľom, riaditeľom školy, ako aj podpisom zástupcu rady školy.

76. V ust. § 144 ods. 1 písm. o) zák. č. 245/2008 Z.z. je zakotvené právo žalobcu na náhradu škody, ktorému vznikol pri výchove a vzdelávaní, alebo v priamej súvislosti s nimi.

77. Zároveň bolo nesporne preukázané, že k poškodeniu zdravia žalobcu došlo protiprávnym konaním v tom čase maloletého žalovaného v 4. rade, čo nesporne vyplýva zo záverov trestného konania vedeného pred Okresným súdom v Prešove pod sp. 41T/56/2016, v ktorom bol žalovaný v 4. rade rozsudkom zo dňa 30.9.2016 uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona, pretože dňa 29.5.2015 asi o 9.40 hod. na Základnej škole Bajkálska 29 S. H. X.V. počas vyučovacej prestávky stojac pri svojej lavici držal v ruke bukasovú dosku, ktorú si prehadzoval z jednej ruky do druhej, pričom keď držal dosku v pravej ruke zahnal sa ňou viac dozadu a vtedy sa mu doska vyšmykla a zasiahla do ľavého oka D. A., ktorému tak spôsobil zranenie ľavého oka vyžadujúce si liečenie v trvaní minimálne troch mesiacov, teda inému z nebanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví. Okresný súd v Prešove uvedeným rozsudkom podľa § 98 písm. a) Trestného zákona od potrestania upustil. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 30.9.2016.

78. S poukazom na výsledky trestného konania je potom daná zodpovednosť žalovaného v 4. rade za škodu na zdraví žalobcu v zmysle ust. § 422 Občianskeho zákonníka.

79. Z ust. § 422 Občianskeho zákonníka súčasne vyplýva, že v prípade ak maloletý zodpovedá za škodu ním spôsobenú, potom spoločne a nerozdielne s ním zodpovedá aj subjekt povinný vykonávať nad ním dohľad.

80. Súčasne Občiansky zákonník v ust. § 422 uvádza, že ten kto je povinný vykonávať dohľad nad maloletým sa zbaví zodpovednosti, ak preukáže, že náležitý dohľad nezanedbal. Občiansky zákonník nevymedzuje, čo treba považovať za náležitý dohľad. Podľa ustálenej judikatúry pod náležitým dohľadom však nemožno rozumieť dohľad vykonávaný stále, nepretržite a bezprostredne (na každom

kroku), lebo v takomto prípade by bola zákonom predpokladaná možnosť zbavenia sa zodpovednosti týchto osôb prakticky vylúčená (R4/1970).

81. Osobami povinnými vykonávať dohľad nad maloletými sú predovšetkým rodičia, alebo osoba, ktorej bolo dieťa zverené do výchovy, osvojiteľa, ústavné zariadenie, alebo budúci osvojiteľ. Medzi osoby vykonávať nad maloletými dohľad, hoci len prechodne, patria aj školy, materské školy, školské družiny, internáty, ako aj rôzne mládežnícke organizácie.

82. Keďže k poškodeniu zdravia v tom čase maloletého žalobcu došlo počas výchovno-vzdelávacieho procesu, protiprávnym konaním v tom čase maloletého v 4. rade, potom subjektom povinným vykonávať náležitý dohľad bol žalovaný v 1. rade.

83. Z uvedeného dôvodu je potom vylúčená zodpovednosť rodičov žalovaného v 4. rade za poškodenie zdravia žalobcu z dôvodu, že v čase registrovaného školského úrazu neboli subjektami povinnými vykonávať náležitý dohľad, preto súd žalobu voči žalovaným v 2. a 3. rade pre nedostatok ich vecnej legitímácie v spore zamietol.

84. Vzhľadom na vyššie uvedené, preto súd prvej inštancie skúmal, či zo strany žalovaného v 1. rade došlo k zanedbaniu náležitého dohľadu, alebo k porušeniu inej právnej povinnosti.

85. Z výpisu triednej knihy nesporne vyplýva, že žalobca ako aj žalovaný v 4. rade boli triednym učiteľom na začiatku školského roka poučení o bezpečnosti pri práci v škole, o požiarnej ochrane a vnútornom školskom poriadku, o správaní sa na verejnosti a cestnej premávke, ako aj s formami šikanovania a spôsobmi ako sa mu brániť a ako mu predchádzať.

86. Dokonca v deň úrazu na prvej vyučovacej hodine prebiehal pohovor s výchovnou poradkyňou s celou triedou, kedy diskutovali spolu o nevhodnom správaní voči vyučujúcim učiteľom a medzi sebou. Opakovane žiakom boli pripomenuté základné úlohy týždenníkov, zopakovaný školský poriadok, ako aj základné pravidlá bezpečnosti pri práci v triede.

87. Z bodu 3.1 Školského poriadku vyplýva, že za bezpečnosť žiada cez prestávky zodpovedajú dozorkonajúci učitelia, pričom všetci žiaci školy sú povinní rešpektovať dozor konajúcich učiteľov podľa rozpisu.

88. V deň úrazu pedagogický dozor na chodbe, kde sa nachádzala aj trieda žalobcu a žalovaného v 4. rade vykonávali dvaja učitelia O.. U. V. A.. O., pričom každá z nich mala na starosti štyri triedy. Dozor bol vykonávaný spôsobom, že dozorkonajúci pedagógovia sa prechádzali po chodbe a pravidelne nazerali do tried a v prípade výskytu nejakého problému v triede tento okamžite riešili.

89. Podľa názoru súdu prvej inštancie neboli preukázané skutočnosti odôvodňujúce zodpovednosť žalovaného v 1. rade podľa § 422 Občianskeho zákonníka zanedbaním náležitého dohľadu a to nezabezpečením riadneho dozoru žiakov počas prestávok medzi vyučovacími hodinami. Podľa názoru súdu prvej inštancie je možné konštatovať, že dozor vykonávaný žalovaným v 1. rade spôsobom kedy dvaja pedagógovia vykonávajú dozor na jednej chodbe; po ktorej sa prechádzajú a nahliadajú do tried a v prípade výskytu problému tento vyriešia, možno považovať za náležitý. Ani v rámci trestného konania nebolo preukázané, že by žalovaný v 1. rade porušil akúkoľvek právnu povinnosť vyplývajúcu z ust. § 422 Občianskeho zákonníka. Práve naopak, je z trestnoprávneho hľadiska daná výlučná zodpovednosť za poškodenie zdravia žalobcu výlučne zo strany žalovaného v 4. rade.

90. V danom prípade je však daná zodpovednosť žalovaného v 1. rade za škodu na zdraví žalobcu porušením povinnosti v zmysle ust. § 415 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 152 písm. c) zák. č. 245/2008 Z.z.

91. Ust. § 415 Občianskeho zákonníka zakotvuje prevenčnú povinnosť počínať si tak, aby sa nikomu neškodilo. Táto povinnosť je vyjadrená slovami, že každý je povinný konať tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, majetku, na prírode a životnom prostredí. Preventívnu povinnosť ukladá ust. § 415 každému, t.j. tak fyzickým, ako aj právnickým osobám. Pri právnických osobách postihujú tieto preventívne povinnosti tie fyzické osoby, ktoré sú oprávnené a povinné za právnické osoby konať.

Subjektom zodpovedným za škodu spôsobenú porušením prevenčnej povinnosti bude sama právnická osoba. Správať sa v rozpore so všeobecnou prevenčnou povinnosťou znamená správať sa protiprávne. Vždy je potrebné posúdiť, či škodlivý výsledok by nebol nastal aj bez tohto porušenia, teda či počinaním v súlade s prevenčnou povinnosťou bolo spôsobilé škode, ktorá vznikla, zabrániť.

92. Z vykonaného dokazovania nesporne vyplynulo, že ku škode na zdraví žalobcu došlo síce protiprávnym konaním žalovaného v 4. rade, ale za použitia časti zariadenia učebne kde k úrazu došlo, konkrétne časťou nábytku a to bukasovou doskou dĺžky 30 cm, šírky 10 cm a hrúbkou 1,5 cm s dvomi výpustnými kolíkmi na jednej strane dosky. Z obsahu vyšetrovacieho spisu predovšetkým z výsluchu svedkyne Z. F. vyplýva, že uvedená doska sa v triede nachádzala už dlhší čas a bola položená na rôznych miestach v triede (napr. na skrini).

93. Podľa názoru súdu prvej inštancie, aj keď nebol preukázaný žalobcom tvrdený havarijný stav odbornej učebne kde k úrazu došlo, je nepochybné, že ulomená časť vybavenia učebne sa v tejto nachádzala už dlhší čas bez toho, aby žalovaný v 1. rade za účelom ochrany zdravia žiakov túto odstránil napriek tomu, že išlo o predmet, ktorým mohlo dôjsť k poškodeniu zdravia žiakov aj nezavineným konaním inej osoby napr. pádom zo skrine, príp. iným náhodným spôsobom.

94. Pri škode na zdraví v súlade s ust. § 444 Občianskeho zákonníka sa jednorázovo odškodňujú bolesti poškodeného, ako aj sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

95. Zo znaleckých posudkov vypracovaných v rámci trestného konania č. 071/15 MUDr. Petrom Valdmanom a č. 236/2016 MUDr. Martinom Kováčom vyplýva, že žalobcovi patrí náhrada za bolesť v rozsahu 295 bodov za tržnozmliaždenú ranu mihalnice - 15 bodov, zlomeninu spodiny očnice s minimálnym posunom - 60 bodov, pomliaždenie oka s krvácaním do sklovca - 45 bodov, traumatický a sekundárny glaukóm - 65 bodov, poúrazové zakrvácanie do sietnice - 50 bodov, podkožný emfyzém mihalníc - 15 bodov a retrobulbárny hematón - 45 bodov.

96. Rozsah bodového ohodnotenia bolestného uvedenými znaleckými posudkami zo strany žalovaných v 1. a 4. rade rozporovaný nebol.

97. Žalovaní v 1. až 4. rade rozporovali závery znaleckého posudku MUDr. Martina Kováča vo vzťahu bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia s uvedením, že tento nie je znalcom v odbore oftalmológia a že rozsah bodového hodnotenia bol určený v rozpore so zákonom 437/2004 Z.z.

98. MUDr. Martin Kováč v znaleckom posudku č. 236/2016 k bodovému ohodnoteniu sťaženia spoločenského uplatnenia vychádzal z položky 267 - straty zraku s uvedením ľavé oko: 6/60 natur. 6/36 s-0,5c25st-2písm. vpravo v optoptypu obsahujúceho päť písmen, čo je možné hodnotiť ako centrálny výpadok zorného poľa - poúrazovú slabozrakosť prirovnanú k hodnotám 6/60 a 6/60, čo predstavuje 1300 bodov.

99. V rámci svojej výpovede súdu predložil listiny preukazujúce, že napriek tomu, že nie je zapísaným znalcom v odbore oftalmológia, bol oprávnený vypracovať uvedený znalecký posudok, pričom sa v plnom rozsahu pridržiaval jeho záverov. Uviedol, že v rozhodnom období nebol v zozname znalcov vedeným Ministerstvom spravodlivosti SR zapísaný žiaden znalec v uvedenom odbore, a preto pre účely vypracovania znaleckého posudku pribral dvoch konzultantov z odboru očnému lekárstvu (O.. A. - P. U. Ž., O.. V.).

100. Žalovaný v 4. rade v priebehu súdneho konania predložil v zmysle ust. § 209 CSP súkromný znalecký posudok č. 20/2019 vypracovaný MUDr. Editou Svrčekovou znalcom z odvetvia oftalmológie zo záverov ktorého vyplynulo, že bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia stanovené v znaleckom posudku 236/2016 nie je v správnej výške. Súhlasí s hodnotením podľa pol. č. 269 strata zraku, avšak hodnotí sa videnie oboma očami, t.j. na pravom oku je zraková ostrosť 6/6 a na ľavom 6/60, takže strata zraku zodpovedá počtu bodov 340. Hodnotenie 6/60 a 6/60 by znamenalo, že poškodený vidí aj pravým okom 6/60 (t.j. oko bez úrazu, najlepšie korigovaná zraková ostrosť) a ľavým okom 6/60 (t.j. oko zhojené po úraze, najlepšie korigovaná zraková ostrosť) a vtedy je strata zraku 1300 bodov.

101. Podľa predloženej zdravotnej dokumentácie, pri určení bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia vychádzala z pol. 269 strata zraku, pomocnej tabuľky zrakovej ostrosti po korekcii v rozsahu 340 bodov. Vzhľadom na to, že poškodený je mladý človek, pričom nie je možné zlepšiť jeho zdravotný stav žiadnym očným zákrokom, navýšila bodové hodnotenie na dvojnásobok v rozsahu 680 bodov. Pridala položku č. 275 rozšírenie a ochrnutie zrenice v celkovom rozsahu 30 bodov, teda celkový počet bodov za sťaženie spoločenského uplatnenia je 710 bodov.

102. Dňa 13.12.2019 bolo súdu predložené odborné vyjadrenie A.. O.. O. L., z ktorého vyplýva, že závery oboch znaleckých posudkov sú nesprávne. Podľa zák. č. 437/2004 Z.z. prislúcha žalobcovi podľa položky 267 - strata zraku, počet bodov 340 a podľa položky 270 - koncentrické zúženie zorného poľa, počet bodov 330, teda spolu 670 bodov. Súčasne navrhol zvýšenie počtu bodov na dvojnásobok, t.j. spolu na 1.340 bodov.

103. V danom prípade súd vychádzal pri určení bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia zo záverov znaleckého posudku č. 20/2019 vypracovaného znalcom z odvetvia oftalmológie MUDr. Editou Svrčekovou, keďže jeho závery v plnom rozsahu korešpondovali so sadzbami bodového hodnotenia podľa prílohy č. 1 zák. č. 437/2004 Z.z.

104. Pokiaľ ide o znalecký posudok MUDr. Martina Kováča č. 236/2016 a odborné vyjadrenie A.. L. okrem formálnych nedostatkov v označení položiek bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia uvedením položky 267 ako straty zraku a položky 270 ako koncentrického zúženia zorného poľa (správne položka 269 strata zraku a položka 272 koncentrické zúženie zorného poľa podľa prílohy č. 1 zák. č. 437/2004 Z.z.) tieto nerešpektovali pozn. 5 prílohy podľa ktorej nemožno súčasne hodnotiť pri položke koncentrického zúženia zorného poľa (pol. 272) položku straty zraku (pol. 269). Napriek tomu, že uvedená poznámka obsahuje označenie položky 267, ktorá nezodpovedá označeniu straty zraku je nesporné, že ide o uvedenú položku porovnaním pozn. 2, ako aj pomocných tabuliek, kde pri strate zraku je označenie položky 267 a pri koncentrickom zúžení zorného poľa položky 270, pod ktorými boli uvedené poškodenia zdravia vedené v predchádzajúcej právnej úprave vyhlášky 32/1965 Zb.

105. Na základe vyššie uvedeného tak žalobcovi patrí náhrada za bolesť v rozsahu 295 bodov a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 710 bodov.

106. V zmysle opatrenia vydaného Ministerstvom zdravotníctva SR oznámeného pod č. 15/2014 je výška náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia nárok 2014 v rozsahu 16,48 EUR. Žalobcovi tak patrí náhrada za bolesť za poškodenie oka vo výške 4.861,60 EUR (295 bodov) a za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 11.700,80 EUR (710 bodov).

107. Žalobca si ďalej uplatnil nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 30 % z dôvodu ťažkého poranenia ľavého oka, straty zraku, pričom jeho zlepšenie nemožno očakávať. Má zato, že vzhľadom na jeho vek a trvalé následky ide o prípad hodný osobitného zreteľa v súlade s ustanovením § 5 ods. 5 zákona číslo 437/2004 Z. z.

108. Zvýšenie náhrady za bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona číslo 437/2004 Z.z. predpokladá existenciu ďalších skutočností umožňujúcich záver, že obmedzenie poškodeného nemožno vyjadriť len základným hodnotením a odškodnením. Zvýšenie náhrady podľa tohto ustanovenia predpokladá, že základné ohodnotenie plne nevyjadruje dôsledky zhoršeného zdravotného stavu na životné úkony poškodeného, lebo škoda na zdraví viedla k ťažkým následkom, ktoré podstatne obmedzujú, menia alebo znemožňujú ďalšie uplatnenie v živote. Postup podľa uvedeného ustanovenia prichádza do úvahy iba v skutočne výnimočných prípadoch hodných osobitného zreteľa, kde možnosti poškodeného sú veľmi výrazne obmedzené alebo celkom stratené v porovnaní s vysokou a mimoriadnou úrovňou jeho kultúrnych, športových alebo iných aktivít v dobe pred vznikom škody na zdraví. Taktiež sa musí jednať o výnimočný prípad v porovnaní s inými, pokiaľ o sťaženie spoločenského uplatnenia v prípadoch s obdobným zdravotným poškodením ide. Navyše z dôvodu uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že následky zranenia poškodeného musia byť v rozsahu a intenzite porovnateľnej so zdravotným poškodením, pri ktorom sa takto poškodeným osobám priznáva invalidita (rozsudok Krajského súdu Bratislava 4Co/293/2014).

109. Najvyšší súd v rozhodnutí pod sp. zn. 5Cdo 212/2012, ktoré bolo neskôr publikované v zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR ako judikát R 35/2013 dospel k záveru, podľa ktorého ustanoveniu § 5 ods. 5 zákona číslo 437/2004 Z.z. zodpovedá interpretácia, podľa ktorej je priznanie invalidity jedným, nie však jediným z predpokladov, pri splnení ktorého môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť, najviac o 50 %.

110. V rozhodnutí pod sp. zn. 3Cdo 192/2015 uviedol, že odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia má vo svojej podstate predstavovať náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre život a životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh. Pri posudzovaní otázky, či ide o prípad hodný osobitného zreteľa a určovanie rozsahu odškodnenia musí súd dbať nato, aby jeho rozhodnutie rešpektovalo princíp proporcionality.

111. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozsudku z 21.6.2018 pod sp. zn. 3Cdo 209/2017 uviedol, že pri rozhodovaní o zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súd zohľadňuje jednak tie stránky, ktoré sú spoločné pre život všetkých ľudí /možnosť vykonávať bežné životné úkony, postarať sa o svoju hygienu, stravovanie, obliekať sa, žiť prípadne rodinným životom, realizovať sa v partnerskom vzťahu, mať detí/, jednak tie stránky, ktoré sú osobitné u každého jednotlivca zvlášť vzhľadom na jeho spoločenské dovtedajšie pôsobenie. Jednotiacim hľadiskom pri určení adekvátneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je, aby obe tieto stránky boli zohľadnené tak, že ich vzájomná jednota vyjadrí primeranosť priznanej náhrady. Zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v hornej hranici podľa názoru dovolacieho súdu prichádza do úvahy iba v prípade straty životných príležitostí po celý zvyšok života, v ktorých je poškodený takmer vyradený zo života a kedy jeho predpoklady pre plnenie životných funkcií sú bezmála alebo celkom zmarené.

112. V uvedenom rozhodnutí Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmaval zachovanie zásady primeranosti v prípade priznania mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu 25 %.

113. V preskúvanom prípade bolo zistené, že poškodený utrpel početné zranenia v 22. roku veku svojho života, pred úrazom viedol bežný život mladého človeka, nedosahoval mimoriadne výkony, či už v osobnej, pracovnej, kultúrnej alebo športovej oblasti. Ukončené mal základné vzdelanie, bol nezamestnaný, hral futbal v miestnom klube a bol dobrovoľným hasičom. Po úraze spôsobenom pri dopravnej nehode zavinenej treťou osobou sa mu zásadne zmenil jeho dovtedajší svet v každej oblasti života a bol vyradený aj z bežných činností. V dôsledku úrazu sa stal nesebestačným, odkázaným na pomoc iných osôb. Mal výrazne ochrnuté všetky štyri končatiny, používal invalidný vozík, ktorý bez pomoci iného nedokázal ovládať. Výrazne bol obmedzený aj v pohybe neochrnutej časti tela. Jeho stav sa po opakovaných operáciách chrbtice čiastočne ustálil, avšak s trvalými následkami /bolestí celého tela, unikanie moču, nedomykavosť ritných zvieračov, neschopnosť žiť normálnym pohlavným životom/. Nedokázal vykonávať základné hygienické potreby bez cudzej pomoci, sám sa obliecť a obuť. Jeho psychika bola narušená a spojená s úzkosťou a bezmocnosťou. Bol vylúčený z možnosti uplatniť sa v pracovnom zaradení s poukazom na pokles jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %.

114. V danom prípade súdy dospeli k jednoznačnému záveru o primeranosti zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 25 % z dôvodu, že u poškodeného nešlo o úplné ochrnutie jeho končatín, ktoré by znamenalo úplnú stratu schopností akéhokoľvek pohybu. Súčasne nešlo o prípad ležiaceho pacienta vyžadujúceho si podávanie umelej výživy, polohovanie bez akejkoľvek komunikácie, teda nešlo o prípad najzávažnejšieho možného sťaženia sa uplatnenia v živote. S uvedenými závermi súdov nižšieho stupňa sa v preskúvanom prípade stotožnil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky.

115. S poukazom na vyššie uvedené rozhodnutia potom možno konštatovať, že aplikácia ustanovenia § 5 ods. 5 zákona číslo 437/2004 Z.z. prichádza do úvahy iba v prípade, ak následky zranenia poškodeného sú v rozsahu a intenzite porovnateľnej so zdravotným poškodením, pri ktorom sa takto poškodeným osobám priznáva invalidita. Je pravdou, že aplikované hmotnoprávne ustanovenie nekladie zákonnú podmienku pre mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia priznanie tejto invalidity, ale vo svojom znení výslovne uvádza, že musí ísť o prípad, ktorý je porovnateľný s prípadom, pri ktorom k priznaniu invalidity došlo.

116. Je nepochybné, že následkom úrazu došlo u žalobcu k čiastočnej strate zraku na ľavom oku.

117. Vykonaným dokazovaním však neboli preukázané mimoriadne následky poškodenia jeho zdravia, ktoré by odôvodňovali priznanie mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona 437/2004 Z.z.

118. Napriek trvalému čiastočnému poškodeniu zraku nie je odkázaný pri bežných životných úkonoch na pomoc inej osoby. Pred úrazom viedol bežný život mladého človeka, pričom nedosahoval mimoriadne výkony, či už v osobnej, pracovnej, kultúrnej alebo športovej oblasti. Bol žiakom základnej školy pripravujúci sa na budúce povolanie. Napriek tvrdeniu, že pre poškodenie zraku musel prehodnotiť plány svojho pracovného zamerania toto preukázané nebolo. Žalobca nepreukázal tvrdenie, že bol prijatý na dopravnú priemyslovku, keďže sa chcel venovať profesionálne automobilovému športu a až následkom úrazu sa rozhodol pre pracovnú pozíciu sociálneho pracovníka.

119. Zároveň v priebehu súdneho konania neboli zistené skutočnosti odôvodňujúce záver, že trvalé následky poškodenia zdravia žalobcu v porovnateľnom prípade poškodenia zdravia pracovne aktívnej fyzickej osoby by mali za následok priznanie invalidity, resp. pokles jeho schopností vykonávať zárobkovú činnosť. Na základe vyššie uvedených skutočností preto súd žalobu v časti mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia zamietol.

120. V zmysle ustanovenia § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka pri škode na zdraví sa uhradzujú aj účelné náklady spojené s liečením. Charakteristickým pre tento druh náhrady škody je, že oprávnenou osobou požadovať úhradu nákladov na liečenie je nielen poškodený, ktorý utrpel ujmu na zdraví a ktorá si vyžiadala liečbu, ale aj iná tretia osoba, ktorá náklady na liečbu vynaložila za poškodeného, pričom nie je rozhodujúci príbuzenský ani iný právny vzťah medzi poškodeným a touto osobou. Právo na náhradu nákladov na liečenie má táto tretia osoba aj vtedy, ak zranenie poškodeného, na ktorého liečbu boli náklady vynaložené, malo za následok smrť. Účelnými nákladmi spojenými s liečením sa rozumie nielen výdaje na zdravotné a rehabilitačné pomôcky, prípadne na pomoc tretej osoby, ktorú poškodený počas doby práceneschopnosti potreboval, ale tiež výdaje na tzv. diétne stravovanie, ktorého potreba vznikla v súvislosti s liečením následkov poškodenia zdravia. Nákladmi podľa § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka sú nielen účelne vynaložené náklady v užšom slova zmysle, teda výdavky, ktoré poškodený priamo vynaložil na dosiahnutie zlepšenia zdravotného stavu alebo na vyliečenie, ale i v širšom zmysle, keď sa do nákladov liečenia počítajú výdavky na výdatnejšiu stravu, náklady spojené s opatrovateľskou službou a podobne. Ustanovenia § 449 ods. 3 Občianskeho zákonníka vyjadruje zásadu, že náklady na liečenie poškodeného sa uhradzujú tomu, kto ich vynaložil.

121. Uvedené zákonné ustanovenie teda rieši otázku aktívnej vecnej legitímácie subjektu, ktorému patrí náhrada nákladov za liečenie vynaložených na odstránenie poškodenia zdravia. Z uvedeného teda vyplýva, že pokiaľ náklady na liečenie poškodeného boli vynaložené inou osobou ako poškodeným, potom aktívne vecne legitimovaným subjektom na podanie žaloby o ich náhradu nie je samotný poškodený, ale osoba, ktorá uvedené náklady na liečenie reálne vynaložila.

122. Z písomných podaní, ako aj ústnych prednesov právneho zástupcu žalobcu a rodičov žalobcu vyplýva, že náklady na liečenie uplatnené v celkovej výške 1.282,30 € boli v plnom rozsahu vynaložené jeho rodičmi, keďže tento v čase školského úrazu nedisponoval žiadnym príjmom.

123. Na základe vyššie uvedených skutočností preto súd žalobu o náhradu nákladov za liečenie v zmysle ustanovenia § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka zamietol pre nedostatok vecnej aktívnej legitímácie žalobcu na ich uplatnenie v súlade s ustanovením § 449 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

124. Žalobca si ďalej uplatnil nárok na nemajetkovú ujmu vo výške 7.000,- € z dôvodu obmedzení následkom úrazu spočívajúcich v obmedzeniach pri záľubách, športových aktivitách a práci, ako aj v súvislosti s prípravou na budúce povolanie.

125. V danom prípade súd poukazuje na rozhodnutie KS v Prešove pod sp. zn. 16Co/107/2013 zo dňa 30.9.2013, zo záverov ktorého vyplýva, že pri škode na zdraví je prípadná nemajetková ujma krytá v slovenskej právnej úprave cez ustanovenia zákona o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského

uplatnenia. Oba tieto nároky sú nárokmi nemajetkovej ujmy odškodňované podľa § 44 Občianskeho zákonníka. Iné druhy nárokov nemajetkovej ujmy právny poriadok v SR výslovne neupravuje, a z tohto dôvodu tu nie je priestor tieto zložky práva uplatňovať cez ochranu osobnosti. Aj nároky v oblasti súkromia totiž pokrýva zák. č. 437/2004 Z. z., pretože poskytuje náhradu pre obmedzené možnosti poškodeného nielen živote, ale aj v spoločnosti.

126. Ochrana osobnosti v Občianskom zákonníku je upravená v ust. § 11 - 16, kde zakotvuje každej fyzickej osobe právo na ochranu jej osobnosti voči všetkým. Teda právo na ochranu osobnosti jej dôsledkom neoprávneného zásahu iných do jej osobnostných práv. Tieto osobnostné práva nemajú majetkový charakter, a preto neoprávneným zásahom do nich spravidla ani nevznikajú majetkové ujmy, avšak od peňažného odškodnenia nemajetkovej ujmy je potrebné odlišiť prípady odškodnenia, ktoré môžu vzniknúť ako následok zásahu do nemajetkovej sféry. Preto v súvislosti, ak so zásahom do práv spätých s osobnosťou a jej rozvojom vznikne fyzickej osobe aj škoda, fyzická osoba môže uplatniť aj právo na náhradu škody, pokiaľ sú splnené predpoklady na vznik zodpovednosti za škodu ustanovené Občianskym zákonníkom. V prípade náhrady nemajetkovej ujmy možno prijať aj práva na náhradu škody, avšak tieto treba chápať v rozsahu, v akom sa chápe majetková ujma. Ale ak náhrada škody umožňuje aj náhradu nemajetkovej ujmy, tak pre tento prípad sú ustanovenia zákona špecifické, a preto je vylúčené uplatňovať si ich z ochrany osobnosti.

127. Z doterajšej súdnej praxe nie sú známe judikované rozhodnutia, aby ten, kto má poškodené zdravie, mal nárok na náhradu cez ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. V danom prípade všetky nároky, ktoré vzniknú zásahom do zdravia, telesnej integrity, rodinného, ako aj súkromného života poškodeného, sa uplatňujú v rámci odškodňovania bolesti poškodeného a sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré sa realizujú cez zák. č. 437/2004 Z. z.

128. S uvedeným záverom odvolacieho súdu sa stotožnil aj ÚS SR v uznesení zo dňa 13.8.2014 pod sp. zn. I ÚS 426/2014, zo záverov ktorého vyplýva, že nepochybne dôsledky poškodenia zdravia sa prejavujú vo viacerých sférach súkromného, ako aj rodinného života poškodeného. Z pohľadu citovanej platnej právnej úpravy je však zrejmé, že tieto ujmy sú kryté inštitútom sťaženia spoločenského uplatnenia a odškodňované jednorazovo na základe bodového ohodnotenia v závislosti od rozsahu obmedzení pri uplatnení v živote a spoločnosti. Citované ustanovenia zák. č. 437/2004 Z. z. teda upravujú náhradu za dôsledky poškodenia zdravia v pracovnom, kultúrnom, súkromnom, manželskom, ale napr. aj v politickom či športovom živote. Pokrývajú teda náhradu všestranných obmedzení poškodeného v rôznych sférach jeho života pri plnení jeho rôznych spoločenských úloh, ktoré sa prejavili ako dôsledok poškodenia zdravia. Z uvedeného dôvodu potom nevzniká právny nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože vyššie uvedené ujmy sú odškodňované prostredníctvom inštitútu sťaženia spoločenského uplatnenia.

129. Keďže všetky žalobcom tvrdené obmedzenia v súvislosti s poškodením zraku sú odškodnené prostredníctvom inštitútu sťaženia spoločenského uplatnenia potom jeho nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je v plnom rozsahu nedôvodný.

130. Žalovaný v 4. rade žiadal v prípade, ak súd dospeje k názoru o jeho zodpovednosti za škodu na zdraví žalobcu aplikovať ustanovenie § 450 Občianskeho zákonníka.

131. Uviedol, že v čase vzniku škody mal 14 rokov, bol žiakom 8. triedy základnej školy a škodu na zdraví žalobcu nespôsobil úmyselne. V súčasnom období je študentom 3. ročníka Z. Š. L. A. XX S. A. a žije so svojimi rodičmi v spoločnej domácnosti. Keďže nie je zamestnaný, nemá žiaden príjem a súčasne nemá uzatvorenú poisťnú zmluvu v predmete poistenia zodpovednosti za škodu.

132. Podľa § 450 Občianskeho zákonníka z dôvodov hodných osobitného zreteľa súd náhradu škodu primerane zníži. Vezme pritom zreteľ najmä nato, ako ku škode došlo, ako aj na osobné a majetkové pomery fyzickej osoby, ktorá ju spôsobila; prihliadne pritom aj na pomery fyzickej osoby, ktorá bola poškodená. Zníženie nemožno vykonať, ak ide o škodu spôsobenú úmyselne.

133. V tomto zákonnom ustanovení je zakotvené mimoriadne zmierňujúce sudcovské právo, ktorého význam spočíva v tom, že poškodenému súd neprizná nárok v celej výške, a to napriek tomu, že táto výška bola v konaní náležite preukázaná. V každom konaní o náhradu škody súd musí skúmať, či nie sú

dané podmienky pre použitie tohto zmierňujúceho ustanovenia a to bez zreteľa na skutočnosť, či takéto zníženie niektorá zo strán sporu navrhne. Dôvody hodné osobitného zreteľa odôvodňujúce použitie tohto ustanovenia sú v zákone uvedené iba príkladmo a môžu mať vecnú alebo osobnú povahu. Vecnosť tejto povahy vyplýva zo zákonnej požiadavky prihliadnuť na okolnosti, za ktorých došlo k vzniku škody a osobný charakter týchto dôvodov vyplýva z povinností súdu prihliadnuť tak na osobné a majetkové pomery škodcu, ako aj na osobné a majetkové pomery poškodeného.

134. V danom prípade súd prvej inštancie nezistil žiadne predpoklady vecného alebo osobného charakteru odôvodňujúce mimoriadne zníženie náhrady škody. Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že ku škode na zdraví žalobcu došlo zavineným protiprávnym konaním žalovaného v 4. rade bez zistenia skutočností preukazujúcich spoluzavinenie žalobcu v súlade s ustanovením § 441 Občianskeho zákonníka. Nielen žalovaný v 4. rade, ale aj žalobca bol v čase školského úrazu žiakom 8. ročníka základnej školy, bez príjmu odkázaný na výživu svojich rodičov. Aj v súčasnosti je naďalej študentom bez zamestnania a príjmu a nevlastní žiaden majetok.

135. Vzhľadom na rovnaké majetkové a osobné pomery žalobcu a žalovaného v 4. rade a okolností ako ku škode na zdraví žalobcu došlo je podľa názoru súdu prvej inštancie vylúčená aplikácia ustanovenia § 450 Občianskeho zákonníka.

136. Nárok na úrok z omeškania z priznanej náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia súd prvej inštancie právne posúdil podľa § 563 a 517 Občianskeho zákonníka.

137. Keďže v Občianskom zákonníku pri nároku na náhradu škody nie je ustanovený čas plnenia, zásadne treba vychádzať z toho, že škodca je povinný nahradiť škodu prvý deň potom, čo ho veriteľ požiadal o plnenie. Právo poškodeného požadovať náhradu škody a tomu zodpovedajúca povinnosť škodcu škodu poškodenému uhradiť, spravidla nevzniká na základe rozhodnutia súdu, ale priamo zo zákona. V tejto súvislosti poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 26.5.2011 pod sp. zn. 6Cdo/16/2010, podľa ktorého ak sa omeškание týka peňažného dlhu vo forme náhrady škody /škody na zdraví/, pre určenie, kedy dochádza k omeškaniu dlžníka /škodcu/, je rozhodujúca povaha požadovaného /súdom priznaného/ odškodnenia. Len v prípade, ak bolo súdom rozhodnuté o primeranom zvýšení odškodnenia za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, čas splnenia nastáva rozhodnutím súdu, teda k omeškaniu dlžníka dochádza až uplynutím lehoty na splnenie povinnosti. V ostatných prípadoch je potrebné z hľadiska určenia času splnenia, vychádzať z ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka, t. j. dlžník je povinný splniť dlh prvého dňa potom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Žalobca súdu predložil predžalobnú výzvu, ktorou si uplatnil voči žalovaným nárok na náhradu škody na zdraví zo dňa 16.12.2016. Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že žalovanému v 1. rade uvedenú výzvu doručil najneskôr dňa 23.12.2016 /č.l. 43/ a žalovanému v 4. rade 28.12.2016 /č.l. 45/, kedy obaja písomne reagovali na predmetnú výzvu. Žalobca v predžalobnej výzve určil lehotu na plnenie do 31.12.2016, preto súd prvej inštancie v súlade s ustanovením § 563 v spojení s ustanovením § 517 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády číslo 87/1995 Z.z. priznal uplatnený úrok z omeškania z náhrady bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 5 % ročne od 1.1.2017 do zaplatenia.

138. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

139. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

140. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

141. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

142. Podľa § 262 ods. 3 CSP, ak súd rozhoduje čiastočným rozsudkom alebo medzitýmym rozsudkom, môže rozhodnúť, že o trovách konania bude rozhodnuté v rozsudku, ktorým rozhodne o všetkých uplatnených procesných nárokoch alebo o celom uplatnenom procesnom nároku.

143. V prípade, ak súd prejednáva v spoločnom konaní viacero právnych vecí, považuje sa pre účely rozhodnutia o náhrade trov konania každá z týchto vecí za samostatnú. V takom prípade treba samostatne posúdiť mieru úspechu a neúspechu účastníkov, ďalej zvážiť, či neúspech nebol len v nepatrnej časti alebo či rozhodnutie o výške plnenia nezáviselo od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, a to samostatne vo vzťahu ku každej z týchto vecí.

144. Uvedené konania o čiastkových nárokoch majú totiž spoločné iba to, že sa o nich rozhoduje v jednom konaní /uznesenie NS SR z 11.10.2012 pod sp. zn. 3Mcdo/11/2011/.

145. Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie obdobné ustanoveniu § 42 ods. 3 O.s.p., ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k ustanoveniu § 142 ods. 2 O.s.p. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy, nová právna úprava už neobsahuje 3 špeciálne skutkové podstaty, ale len 2. Na prvom mieste zásada úspechu a v prípadoch, keď má strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v § 255 ods. 2 CSP. Nepatrný úspech CSP aktuálne nepozná a zohľadňuje sa teda každý neúspech, a to vrátane neúspechu v časti príslušenstva pohľadávky. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti /strana 906 komentára k CSP, nakladateľstvi C.H. Beck/.

146. Aj z dôvodovej správy k ustanoveniu § 255 CSP vyplýva, že v tomto ustanovení sa premieta zásada úspechu v spore ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. V sporovom konaní je kritérium procesného úspechu prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov konania, čomu zodpovedá i systematicky začlenené tohto ustanovenia. Podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu alebo znaleckého posudku. Ako príklad uvádza dôvodová správa náhradu nemajetkovej ujmy v sporoch o ochranu osobnosti. Vhodným riešením potom bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy. Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu úspech vo veci, keďže ten sa skúma, čo do právneho základu a nie čo do výšky.

147. Na základe uvedeného, preto súd vo vzťahu k priznanému nároku na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia priznal žalobcovi voči žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, keďže rozhodnutie súdu v tomto prípade záviselo od záverov znaleckého posudku.

148. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Z komentárov k predmetnému ustanoveniu vyplýva, že účelom ustanovenia § 257 CSP je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného práva. Toto ustanovenie vychádza zo skutočností, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, sa právo dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní. Aplikácia ustanovenia § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď síce sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa § 255 /§ 256/ CSP, avšak súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania celkom alebo z časti neprizná. K aplikácii ustanovenia § 257 CSP môže dôjsť aj zo sociálnych aspektov. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa preto súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové, ako aj iné pomery strán sporu.

149. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca, ako aj žalovaný v 4. rade sú študentmi, ktorí nedisponujú žiadnym príjmom alebo majetkom, sú podľa názoru súdu prvej inštancie dané dôvody hodné osobitného zreteľa pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP pre rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania, preto súd prvej inštancie úspešným žalovaným v 2. a 3. rade vo vzťahu k výroku I., ďalej žalobcovi voči

žalovanému v 4. rade vo vzťahu k výroku III. a IV. a žalovaným v 1. a 4. rade a intervenientovi vo vzťahu k výroku VII. nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.